

21

Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul II
Nr. 61
(CCIL)
Vineri,
1
martie
1991
3 lei

De la talisman la mărtisor

În general când se vorbește de amulet sau talisman (ori baier, cum îi spun țărani români) gândul ne duce la vremuri apuse sau la popoare aflate pe o treaptă inferioară a civilizației. Adevărul este însă, că multe persoane din țările civilizate poartă amulete, majoritatea dintre ei, fără cunoștința acestui fapt. Este de ajuns să amintim pandantivele, cerceii, inelele, brățările din aur, argint și aramă care inițial au fost talismane și doar ulterior au devenit bijuterii. Metalele din care erau confecționate au acțiune bacteriostatică și chiar bactericidă, avind efecte benefice în prevenirea contractării unor boli molipsitoare și a unor infecții. „Mărtisorul” purtat mai ales de către români este și el un amulet, cunoscut și la italieni sub numele de „marzaruola”. El se pune în piept (inițial se lega la încheietura mîinii) în prima zi a lunii martie, păstrindu-se câteva zile sau săptămâni (după care era așezat pe primul pom înflorit văzut, pentru ca purtătorul mărtisorului să fie tot anul frumos și sănătos ca pomul respectiv). Mărtisorul este un amulet confecționat din două fire, unul alb și unul roșu, de care se lega o monedă (astăzi se atîrnă de cele două fire răsucite diverse obiecte decorative mici). La început era purtat doar de copii și femeile lehuze, acum este oferit copiilor, fetelor și femeilor în semn de afecțiune și prietenie.

Grecii antici și romanii, ca și vechii evrei purtau și ei la gît sau la încheietura mîinii un fir roșu cu o monedă de aur sau argint spre a fi feriți de deochi. Persii, asirienii, egiptenii, alături de aceiași greci și romani atîrnau adesea în loc de monedă un cățel de usturoi, obicei perpetuat pînă aproape de zilele noastre și la popoarele balcanice, la cele germanice și romanice, la unguri și țigani. Românii (indeosebi moldovenii) legau acest amulet cu usturoi la mîna ori la gît nu numai contra deochiului, ci și a frigurilor, lingorii (febrei tifoide) și a altor molieme.

Dr. Constantin DRĂGULESCU

Foto: RADU DUMITRU

CUGETUL ZILEI

Pe cine timpul nu l-a învățat, nimeni nu trebuie să-și cheltuiască stăruința să-l învețe, fiindcă strădania lui se va duce pe pustie.

(Anushirvan)

De la Revoluție încoace toți visăm altceva în care să ne regăsim eliberați din închisorile cenzurii, terorii și sărăciei. Anul trecut de 1 Martie ghiociei au răsărit din singe, ca și cînd pămîntul s-ar fi rupt în două de durere, înghițindu-și fiul.

Azi care mamă nu-și amintește mărtisorul dăruit cîndva de fiul său răpus de gloanțe, care copil nu-și plînge părinții răpiți de singerosul decembrie? Niciodată nu fie uitat numele lor, al Eroilor care cu prețul jertfei supreme,

ne-au dat un licăr de speranță.

Acum intrăm în primăvară cu toată firea degerată, încă tușă de iarna care nu ne părăsește. Parcă, spre a fi

Din păcate, cu toată această corvoadă în cărcă am intrat în Consiliul Europei. Imortalizată pe peliculă, imaginea ar deveni antologică, noi fiind o bojdeucă pe lingă zgîrie-nori.

MĂRTISORUL DEMOCRAȚIEI

trupul țării curat, în întimplarea mărtisorului au nins fulgi mari, imaculați. Pe albul zăpezii Dumnezeu a lăsat să nu se imprime grijile și nevoile noastre. Să le avem de mărtisor numai pe cele bune.

Să nu auzim de greve, de revendicări, de lacuri fără apă, de rafturi goale în magazine, de liberalizarea liberalizării, de fabrici închise din lipsă de curent, de bișniță, de spitale în care degeri, de circuli din parlament, de incapacitatea guvernului, de primari care nu ascultă of-urile noastre, de prefecti și senatori care ne dau uitării.

Dar să dăm Cezarului ce-i al Cezarului și să spunem că ne putem mîndri cu ceapă pe valută, W.C.-uri privatizate, cu pașapoarte în buzunar (acolo vor și rămîne pentru că n-avem vize), cu lege funciară fără țărani. Am fi putut primi de mărtisor o țigare liber-liber-liberalizată, dar tocmai acum au dispărut țigările străine din comerțul socialist (fără ghilimele), rămînînd numai pe piața liberă (adică pestriță) unde, dacă-și va ține cuvîntul dat în fața națiunii, premierul nostru ar face carieră!

Pe lingă tradiționalele refrene: „1 martie în zbor / îți aduce un mrățișor” sau „Mărtisoare-mărtisoare de la Loto-Pronosport”, anul acesta se mai fredonează și: „Mărtisorul democrației / Nu-i pe bannii României!”. Așa că degrabă colindați centrul în lung și în lat, pînă nu îngheață vinzătorii la tarabe și crește prețul dolarului!

Ca la noi, la nimeni. Nici primăvara nu poate începe oricum. Prin urmare, pentru prima dată în istoria contemporană, guvernul a dat seamă de binefacerile sale, reîndreptîndu-ne atenția spre est, că nu tot ce vine din vest e sălbatic, pardon, bun. Ca să nu fie vorba nici de est nici de vest, ne dorim un mărtisor original: Petre Roman să se sărute cu ceferiștii, Ion Iliescu cu Marian Munteanu, minierii cu intelectualii, Vatra Românească cu U.D.M.R.-ul, foștii deținuți politici cu Bir-lădeanu și toți cu feseneul! Și feseneul cu firul ierbii! Din străbuni se știe că mărtisorul ne face mai buni.

Gabriela BALAN

DIN SUMAR:

- ◆ Complacerea în complicitate (pag. 2)
- ◆ Succes corsican pe scena muzicii sibiene (pag. 3)
- ◆ Scrisoare deschisă (pag. 3)

«LUNTREA LUI CARON»

Să citești o carte, în vrasia momentului de față, poate părea cel puțin bizar, de nu cumva de-a dreptul condamnat. Există azi o asemenea infiltrare a cotidianului spre cele mai intime zone ale vieții fiecărui individ, încât persoanele i se refuză orice evaziune în lumea închipuită prin cuvânt. Un fel de sancțiune morală, obscură din partea colectivității te obligă să practici lectura pe furis și să-i asociezi un acut simțământ de vinovăție. Mai mult decât atât, aparițiile editoriale se produc nu doar în discontinuitate, ci după niște legi ascunse privirii omului obișnuit, lăsându-ne de cele mai multe ori la discreția întâmplării un fenomen și așa aleatoriu prin însăși natura sa.

În încercarea (riscantă!) de a mă sustrage nevoii sociale a clipei, zăbovesc totuși — intermitent și (sau) fără cuvenită „risipire” rivnită — prin cărți.

Cum era de așteptat și cum au fost emise pronosticuri nu mult timp după evenimentele (destul de neclare, deocamdată) din decembrie 1989, drumul de întoarcere în literatură va parcurge câteva trepte, mai ales în privința refacerii capacității de recepție publică. Un prim pas va fi (citește: a fost) aproape linear, fără urcuș. Și s-a materializat prin asaltul nestăpânit asupra surselor de informație „la zi”. Evenimentul neconsumat și încă lipsit de aua oferită de retrospectivă, este absorbit în spiritualitatea atita vreme chinată, convertită (pervertită) și stoarsă de orice substanță în aproape jumătate de secol de istorie (sau sub-istorie) aberantă. Cele trei trepte următoare (consumate în anul 1990?) ni se par a fi fost ilustrate prin tot atâtea apariții de carte: „Fenomenul Pitești”, „Muntele Ebal”, „Luntrea lui Caron”, — documentul comentat, a-

mintirea evenimentului trăit și literatura de evocare.

Ceea ce mi se pare curios este faptul că ultima citată, romanul lui Lucian Blaga (Humanitas 1990), este în ordinea realizării întâia creație care oferă o imagine a universului concentrațional așezat peste România postbelică și comunistă.

Într-un fel, „Luntrea lui Caron” șochează prin neadequarea subiectului la preocupările anterioare, cunoscute, ale autorului. Lucian Blaga s-a manifestat în perioada interbelică, în esență, ca poet, dramaturg și filozof preocupat de repere fundamentale ale existenței, de semnificațiile durabile ale trecerii tuturor într-un zenit al mitologiei și al esteticului.

Deodată scrie o carte în care bîntuie stafia cotidianului.

Socialul și politicul invadează pagina pe alocuri pînă la saturație. La o cercetare mai atentă, descoperi un filon de continuitate, nu doar în perimetrul preocupărilor oficiale, cărora li s-a supus autorul, ci în primul rînd în ordinea estetică, prin corespondențe al căror punct geometric pare să fie piesa de teatru scrisă în timpul refugului de la Căpîlna.

Romanul (redactat în anii '50) alcătuiește, prin cuvinte, o lume aldoma celei prin care a fost sortit să obosească, să se epuizeze și să renască autorul său într-un răstimp de peste un deceniu, din 1944 pînă în 1956. Sint anii în care Soljenitin cunoștea rigoriile (și vigoriile) Gulagului, iar elita românească (intelectuali și țărani) își împlinesc destinul impus prin tirgul de la Ialta, în temnițele din Aiud, Gherla, Pitești, la Canal ori în alte părți. Cele peste 500 de pagini ale cărții lui Blaga dezvăluie o realitate cu

mult mai întinsă și vafeică: proiecția unei țări întregi în lumea torționară a comunismului. Iar autorul depune mărturie asupra celor întimplate lui și țării. Se oferă cititorului șansa de a veni în atingere cu mecanismele puse în acțiune de forțele barbare ca să ne smulgă din Europa și din secolul în care trăim.

Ceea ce azi, atât de zgometos (deșantat chiar), numim „întreare (reîntoarcere) în Europa” nu pare a fi decât parcurgerea (în timp?) a drumului din preistorie spre clipa de istorie ce poate că ne va fi acordată. Este, îmi pare, un criteriu care validează actualitatea romanului. Din această perspectivă „Luntrea lui Caron” este o carte a înnoptrării noastre de unde uneori răzbate cite o zărite de speranță: „... și totuși vom ieși la liman cîndva! Cînd? Iată ce nu se poate prevedea în nici un fel!” (p. 311).

Este și „Cartea” unui rob ce ajunge să se întoarcă în grădina stăpînului ce însuși fusese. Drumurile în satul copilăriei, înfățișările șesului, dar mai ales ale muntelui avînd uneori privilegiul fără pereche de a deveni timp, frumusețea și taina vrăjitoarească a unor ființe din țesătura imaginativă (sau nu) a romanului, toate acestea și încă altele asigură consistența textului, sugerîndu-ne că prelungirea fiecărei clipe poate intrupa eternitatea.

Avînd la origine certe motivații autobiografice, romanul își lărgeste aria de cuprindere și sondează spre straturile adînci, de unde suie „materia magică” și „restructurează plasma germinativă”, într-o condiție dincolo de particular și efemer. Citind și încercînd să decodifici semnele, observi că la fiecare propoziție se

produce un miracol: înregistrezi ecoul subteran și constăți că acesta se împrăstie în adîncimi și mai mari. Și deasupra (ori dincolo) de fiecare zvon bănuiești o putere supraumană de construcție, înțelegînd că disperarea și singurătatea au un leac: lucrul (facerea).

Tonul solemn, uneori (auto) ironic, cel mai adesea superior metafizic, împlinește un

edificiu românesc de o singularitate stînjitoare în epocă. Ceea ce dovedește că nu doar Eminescu (cum susține E. Cioran) reprezintă o excepție în cultura română. Oricum, lectura acestei cărți te poate încrimina cu privire spre un liman al închipuirii din care desprinderea e anevoioasă. De fiecare dată, însă, pentru a relua totul de la capăt.

Și ne rămîne să medităm cu precauție încotro ne duce „luntrea” peste Mureșul atîtor vîltori... Nicolae LAZAR

POEZIA—OCHIUL CARE PLINGE

Lacrimi ale timpului...

Lacrimi în albastru,
ochii tăi plîng
culoare —
așează-ți privirea
pe braț,
sădește tristețea
orelor pierdute —
în noaptea zilei
fosforul retinei,
cristale
pe timpul coagulat...

Adrian VILAU

Dacă

Străine, ia-ți dragostea
și umblă
Sprijină-te de ea
Calc-o în picioare dacă
nu poți altfel
Au să-ți crească aripi
terminate cu gheare
Îngerii au să se mire și au
să te lase să treci
Dacă nu poți altfel.

Sorinela COCOȘEL

Absență

Așteptam o pădăie
Mă durea absența ei din
gară.
Singurătatea cui?
Între drum și copită
Cerulea miroase a pădăie
strivită.

Sorinela COCOȘEL

Ego...

e simplu
să înțelegi perfect
cînd vorba devoră și vrei
să legi
în tine simplu
e simplu!
să refuzi,
să te afunzi și să rămii
un simplu...

Constantin MUSCA

Peregrin

Prin vama veacului
sînt peregrin.
La poarta cetăților bat
în loc de toiag
cu-n lujer de crin.
Ziduri înalte
se întrepătrund
și nu-mi mai răspunde
nici măcar ecoul.

Fără a muri

Tot așa
ca un cărăbuș
ieșit în calea ploilor
sufletul meu
a căzut sub tălpi
fără să poată muri
vreodată.

Elena GATEA

Complacerea în complicitate

O ducem din ce în ce mai rău. Situație pe care noi, cei în cauză, o resimțim dureros de concret. Sîntem la capătul răbdării. Iar noi românii putem fi acuzați de orice, dar nu de lipsă de supunere sau de răbdare. Mulți dintre noi sînt în pragul disperării, acum că termenul fatidic de 1 iunie (gurile rele „zice” că de la 1 aprilie — să fie o păcăleală, o cacialma, sau...) se apropie vertiginos. O a doua liberalizare a prețurilor echivalează cu saltul în gol de pe acoperișul Televiziunii Române neînchipuit de liberă.

Și cu toate acestea sîntem inerti. Sau ineficienți. Pentru că unii dintre noi rabdă și nu crîncene (asta o știm din moși-strămoși), alții fac gălgăie dar nimic altceva, ceilalți încercăm să revizuiem pe ici pe colo, prin punctele neesențiale, ca nu cumva, Doamne, ferește!, schimbările să ne afecteze în mod direct și personal... Ei, de-aici se complica situația și o analiză amănunțită ar putea fi subiectul unui alt articol.

Absolut toți sîntem complicii actualei conduceri de partid și de stat căreia îi datorăm ori „imensa noastră admirație și recunoștință” (lucru valabil pentru cei care țin cu puterea), ori avalanșa de imprecatii care ne inundă mintea și vorbirea (ceea ce e valabil pentru noi, ceilalți care sîntem vițavercei).

Ce să facem? Pe cine să punem în locul lor? Sînt întrebări pe care ți le pune oricine atunci cînd critici actuala stare de fapt.

„Să facem totuși”, zbiea unul de care n-am mai vrea să ne aducem aminte. Eu unul cu mintea mult/puțină pe care o am zic: să începem ceva, indiferent de unde, numai să urnim odată ruginita mașinărie a economiei naționale. Iar la a doua întrebare am de asemenea răspuns: în locul lor, al „preaiubiților noștri conducători”, putem pune pe oricine, chiar și pe un oligofren. Că tot la haos s-ar ajunge. Și încă mult mai repede. Dintr-odată.

Acolo șezum și plînsam, grăiește hronica-rul. Spre aducere-aminte. Și nu numai...

Ovidiu TOMULEȚIU

Debut în proză

Coarne înfipte în zăpadă

Lui Paul Gauguin, cu admirație.

Animalele se opinteau în coarne, într-un ultim, disperat gest al nereșemării, înfîindu-le adînc în zăpadă; încordau grumajii în exasperare, arcuind greabănul cu furie, căutînd parcă să arunce departe, cu coarnele, printr-un efort fizic total, molima, ori vreo durere cumplită ce se pare că le atîngea dintr-o dată inexplicabil. Încremeneau așa, încovoiate, suspect de repede, neputincioase să rîciească zăpada, într-o poziție ce amintea de cea intrauterină. Doar ochii argintii mai trădau cîteva zile, dilatați peste măsură, groaza.

Înalte și suple, ieșeau cu blana aburîndă din lăsciva unăbră a arborilor mov pentru a intra în goană în zona albă, neștiutoare, nepăsătoare cu toată energia trupurilor puternice, mustind de forță și viață, cu mușchii fremătînd la fiecare mișcare. Picioarele li se afundau în zăpadă pînă la copite, pînă la genunchi. Ele continuau să alerge răzlețite, dar tot mai prudente, ezitînd, ezitînd, subit cuprinse de vagă neliniște — aparent fără motiv: nimic, nimic nu indica o primejdie.

Dacă urmăreai atent cu privirea turna înaintînd, la un moment dat zăreai un animal oprindu-se brusc, violent chiar, ridicînd după cîteva clipe umedul bot oranj spre cerul verde strident. Coarnele grele și lungi, foarte albastre, le lăsa oboșit, descurajat pe spate, într-un scurt răgaz. Respirația i se precipita, din nările largi, din gura deschisă, în care se vedea limba transparentă, ieșeau involburati aburi cînd negri, cînd de-o culoare galben intens, atît de denși și viscoși încît în loc să se înalte coborau ușor, în forme vălurite, spre zăpada ce strălucea cu ochii de mercur ai animalelor. O vreme căuta în sus cu privirile mari, liniștit și stîns, umflîndu-și ritmic pieptul lat, iar apoi, după ce inspiră odată profund, scotea un țipăt prelung de pasăre de noapte, țipăt ascuțit ce străpungea ca un pumnal atmosfera, ajungînd atenuat, frînt pe genunchiul distanței, pînă departe prin aerul rece. Dintr-o dată devenea foarte agitat, rămas în urmă, zvîcnea din întreg corpul, tremura nervos, incapabil să se urnească însă din loc, picioarele îi rămîneau înțepenite, drepte, întinse perfect, rotea bezmetic capul, descriînd prin aer traiectorii largi și dezordonate cu coarnele, pentru ca imediat, apoi, să le înfigă, pentru totdeauna, furios în zăpadă. Mai scutura violent din coamă, chinîndu-se să le smulgă, încorda mușchii ceței și ai spatelui într-o ultimă, zadarnică forțare, apoi, nefiresc de ușor se liniștea. Definitiv. Iremediabil. La capătul coarnelor se descompunea un animal, în picioare, țepăn, încovoiat, arc steril, pietrificat în stare încordării maxime, resort gata parcă din moment în moment să declanșeze energii colosale, furibunde, din moment în moment și totuși altădată, altădată, altădată, dar de fapt niciodată. Se volatiliza cu schelet cu tot în cîteva zile. Rămîneau doar coarnele, albastre, înfipte în zăpadă, cioturi, cioturi ieșeau în afară, sfîdînd o vreme nînsorea, indicatoare ale neputinței, groazei, furiei, tăcerii. Tăcerii. Tăcerii.

Ovidiu CONSTANTIN

În ultimele zile, din valize, valioare, genți diplomat și te mai miri ce, a fost invadat orașul de o groază de kitsch-uri ridicate la nivel de simbol... al primăverii. În schimb prețurile nu sînt deloc simbolice. Cred că v-ați dat seama că este vorba despre așa-zisele măștișoare vindute la colț de stradă. Foto: Radu DUMITRU

Succes corsican pe scena muzicii sibiene

Vineri, 22 februarie 1991, pe scena teatrului sibian, s-a desfășurat un eveniment muzical inedit: Concertul săptămânal al Filarmonicii sibiene împreună cu formația corsicană „Re di Petro”, avându-l ca solist pe ilustrul muzician corsican J.P. Poletti iar la pupitrul dirijoral pe maestrul M. Didu.

Concertul s-a bucurat de un deosebit succes, publicul român sibiian răsplătind cu multe aplauze tradiționalele melodii în limbaj corsican. Nu doresc să prezint o cronică a acestui concert, ci doar câteva gânduri ale cititorilor din cei 20 de oaspeți ai noștri din scurtul lor sejur de 6 zile la Sibiu, mai mult sau mai puțin legate de concertul propriu-zis:

Bruno Videt (baterie): „Din punct de vedere profesional este o mare întoarcere în cariera mea. Cred că este visul fiecăruia să lucreze cu oameni atât de remarcabili și de o calitate profesională excepțională. Mi-am dat seama că toți oamenii de la noi au această valoare, deoarece au un simț al ospitalității și o generozitate exemplară. Totuși, sosind la București am avut impresia că am schimbat lumea sau că ne-am întors cu 30-40 de ani în urmă. Am constatat de asemenea multe contradicții: monumente superbe înconjurate de bolovani de un gust îndoielnic; la Facultatea sibiiană lucruri foarte frumoase cu mijloace puține etc.

Ar fi multe de spus și sunt multe lucruri care mă revoltă dar nu pot să mă împiedic a gândi că sunt român de inimă.

Jacques C.: „Găsim aici la voi valori care se pierd la

noi. Viața noastră modernă ne-a bulversat unele compartimente și am devenit din ce în ce mai individualiști, dar în Corsica noi suferim și încercăm să păstrăm obiceiurile care ne sînt dragi: prietenia, familia, plăcerea de a-i întâlni pe ai tăi pentru a comunica și împărtăși bucuriile și durerile noastre. E adevărat că problema românească nu e similară cu problema Corsicii, dar ospitalitatea și modalitatea cu care dumneavoastră ne-ați primit, e asemănătoare cu aceea despre care mi-au vorbit bunicii mei, acum 40-50 de ani. Eu mă gândesc că ar trebui să rămânem mai mult în România, pentru a discuta mai mult, dar cele 6 zile pe care le-am petrecut aici vor rămîne de neuitat. Am avut impresia că am întâlnit oameni care nu sînt înrăiți în corupție și cred că nu e doar o impresie.”

Jean B.: „Am privit această țară cu oarecare teamă, puțin trist, descoperind unele lucruri din viața românilor. Există o întârziere considerabilă, dar oamenii sînt politicoși, sinceri și deschiși, simțindu-se puțin pierduți.

Am fost foarte mulțumit de contactul cald, amical și tandru cu toți muzicienii filarmonicii sibiene, pentru că și eu sînt puțin muzician. Sînt foarte mulțumit că această țară a ieșit dintr-o mare revoluție și doresc din toată inima ca acest popor să se dezvolte în toate domeniile.

Erie B.: „Prima mea reacție, odată sosit în România, a fost surpriza ospitalității românilor. Am trăit aici ceea ce au trăit părinții mei acum 30 de ani.

Muzicienii filarmonicii m-au surprins foarte mult și sînt

mindru că am lucrat cu acești oameni de o calitate remarcabilă.”

Jean Claude: „Am fost surprinși de viața românilor, de țara lor deschisă și primitoare. Nimic de văzut din ceea ce mass-media ne-a informat. Am văzut copii fericiți, alături de familiile lor și multe alte lucruri pe care nu le cunoșteam.

Ceea ce nu e normal este valoarea muncii și a banilor, care mă duc cu gîndul că un occidental de mijloc se regăsește la voi aproape milionar.”

A consemnat
Crăciun RADU

După revoluția din decembrie 1989, majoritatea românilor au „pășit” înainte foarte optimiști. Era normal deoarece s-au făcut și promisiuni concrete iar unele deziderate erau subînțelese fără a fi promise. Astăzi se vede clar (și cei sinceri recunosc) că multe promisiuni sînt neîmplinite iar speranțele au rămas deșerte.

Evenimentele dubioase ale revoluției au rămas neclădite.

Teroriștii au rămas necunoscuți-nepedepsiți.

Alte evenimente rușinoase ale anului 1990 au rămas neclarificate.

Prețurile s-au majorat și urmează o altă etapă „de primăvară”.

Magazinele pe valută s-au înmulțit, deși oficial majoritatea românilor nu au cum cîștiga valută (sînt obligați la „șperț” internațional).

Cartuș

Creierul

Peste tot unde lucrurile nu sînt prea clare, unde frauda, minciuna, abuzul și celelalte din aceeași categorie, se „întimplă” zi de zi, stă el, coordonatorul creierului care îi manevrează pe ceilalți, nevăzut, neauzit.

Înzestrat de natură cu multă inteligență și parsivenie, acesta și-a creat o rețea subordonată, cu funcții executive, administrative, politice care acționează la lumina zilei. Dirijor din umbră, se apropie cu pași siguri de țelul fixat. „Calcă totul în picioare” fără nici o urmă de regret, știind că nimeni, nicio dată nu-l va acuza pe el direct. Pedepsiți vor fi proștii, aventurierii, escrocii care de multe ori i-au slujit interesele fără să știe.

Mare păcat că aceste creiere stau în umbră și nu luptă pentru o cauză mai bună. Există peste tot așa că nu este deplasată întrebarea (poate incomodă) cine este „creierul” la nivel de țară? Cine este creierul la nivel de județ? Cine...

Dan Ioan BOGDAN

Promisiuni - speranțe - deziluzii (I)

Salariile multor grupe socio-profesionale au cam „rămas pe loc”.

Bisnița și traficul ilegal au proliferat.

Corupția în comerțul de stat și particular s-a extins.

Escaladarea violenței, a ilegalităților și a faptelor antisociale continuă să se agraveze.

Reforma economică are efecte negative asupra majorității populației cîștite.

Vechea și noua nomenclatură prosperă, se privatizează, licitează, ne sfidează...

Piinea este tot mai proastă și mai greu de găsit.

Alimentele raționalizate se pot cumpăra tot mai greu.

Se întrevăde că liberalizarea salariilor (noul sistem de salarizare) va fi ceva formal și nesemnificativ. Nivelul de trai e în scădere.

Întreprinderile se aprovizionează tot mai greu, criza energetică se agravează iar salariile se asigură tot mai greu.

Șomajul se extinde. Privatizarea a început cu comerțul în loc să înceapă cu producția. Și altele...

Valer PAȘCANU

FLORI DE MINĂ

A fost deschisă la Muzeul de Științe Naturale, expoziția de flori de mină. Este o manifestare culturală care merită interesul. Din partea specialiștilor, a elevilor, a studenților (cu deosebire de la ecologie și geografia turismului) și a tuturor celor iubitori de frumos.

Ce sînt florile de mină?

Sînt cristale, deci minerale cu o ordonare a atomilor și moleculelor conform unor legi cristalografice în șapte sisteme de cristalizare, cu omogenitate chimică totală; omogenitatea fizică o au numai cele din sistemul cubic. În natură mineralele se constituie într-un al treilea regn, pe lângă cele vegetale și animale, regnul mineral. Se cunosc astăzi aproximativ 2500 de minerale în aproape 10000 de varietăți. Denumirea lor se referă la proprietățile fizice (albit-albus în latină), chimice (calcit-carbonat de calciu), ținuturile unde au fost descoperite (aragonit — Aragon în Spania) sau la diverse personalități (goethit — Goethe) etc.

Sînt expuse cîteva zeci de piese: sulfuri, oxizi, floruri, halogenuri etc. Sînt remarcabile prin frumusețe, valoare științifică și raritate multe dintre eșantioane: antimonit de la Căvanic, blendă din Rodna, pirit de la Rușchița, rodocrozit de la Săcărâmb (unul din cele 34 de minerale descoperite pentru prima dată în țara noastră), azurit de Oravița, siderit de Dabschau, granat de Sălcuța, ilvaît din insula Serikos, tremolit de Sebeșu de Jos, calcit de Baia de Arieș, gips de Montmartre, cuarț, ametist de la Vălișoara, calcedonie de Freiberg și altele.

Felicitări inițiatorilor acestei expoziții și urări de a continua entuziasmul și tenacitatea înaltașilor care au realizat una din cele mai prestigioase instituții de științele naturii din Europa de Est: Societatea ardeleană de științele naturii din Sibiu.

Ion UNGUREANU

SCRISOARE DESCHISĂ

— adresată prefectului județului Sibiu, dl. Nicolae Nan —

Obstrucționarea repetată sau chiar eludarea legilor de către cei care au datoria de a veghea la stricta lor aplicare, mă determină să vă adresez această scrisoare deschisă.

Mă numesc Gîrnod Ion și domiciliiez în Mediaș, str. 1 Decembrie nr. 30, bl. 11, sc. D, et. 1, ap. 68. Sînt student în anul IV al Facultății de Științe Economice din cadrul Universității „Al. I. Cuza” Iași, secția management pentru industrie-construcții, transporturi (cursuri fără frecvență) și în esență doresc ca, prin intermediul ziarului „21 — RADICAL” să faceți publică poziția dumneavoastră vizavi de inițiativa privată, de economia de piață în genere.

Nu știu dacă într-adevăr, într-un stat de drept, Prefectura are puteri depline, nelimitate, însă constat cu stupefacție că cel puțin în județul Sibiu această instituție este înzestrată cu prerogativele unui arbitru suprem în soluționarea litigiilor apărute și că pretinsa și „mult trimbitată” autonomie a unităților de stat, se reduce de fapt la deciziile Prefecturii.

Afirmația nu e deloc gratuită și în acest sens, voi folosi cel mai edificator exemplu, pe cel al subsemnatului.

Așadar, în baza art. 30 și 31 din Legea nr. 15/1990, în data de 08.02.1991 s-a organizat, la Mediaș, prima licitație publică în vederea închirierii spațiilor comerciale din fondul locativ de stat.

Conform procesului verbal nr. 1310/08.02.1991 cu ocazia acestei licitații, mi-am adjudecat la preț de 150 lei/m.p. depozitul situat în str. Nicolae Iorga (fostă 8 Mai) nr. 1, în suprafață de 67 m.p. Menționez că acest spațiu, ce a apar-

ținut pînă la data susmenționată I.C.S.M.I. Mediaș (pendinte de magazinul „Cadouri” de tip „arta populară”) nu este anexă a acestui magazin, el fiind situat într-o curte alăturată, fără cale directă de acces cu magazinul.

De fapt, aceasta a fost și rațiunea pentru care licitația s-a desfășurat separat, respectiv magazinul și depozitul, așa cum a apărut publicat și în ziarul „Tribuna” din 8 ianuarie 1991.

Deși licitația s-a desfășurat corect, în prezența unei comisii alcătuite din contabilul șef al I.J.G.C.L. Sibiu, dl. Florea Mihai, respectiv directorul și contabilul șef al E.G.C.L. Mediaș, domnii Șerban Ioan și Paraschiv Nițu și în prezent, spațiul respectiv și-l revendică I.C.S.M.I. Mediaș, deși începînd cu data de 8 februarie a.c. subsemnatul ar avea drept de folosință asupra lui, nici un reprezentant al I.C.S.M.I. Mediaș ne-participînd la licitația acestuia.

I.C.S.M.I. Mediaș refuză, în continuare, în mod categoric eliberarea spațiului în litigiu (avînd pe deasupra și „protecția” Primăriei locale, după cum însăși conducerea I.J.G.C.L. Sibiu refuză încheierea contractului de închiriere, cu toții așteptînd de-acum verdictul prefecturii.

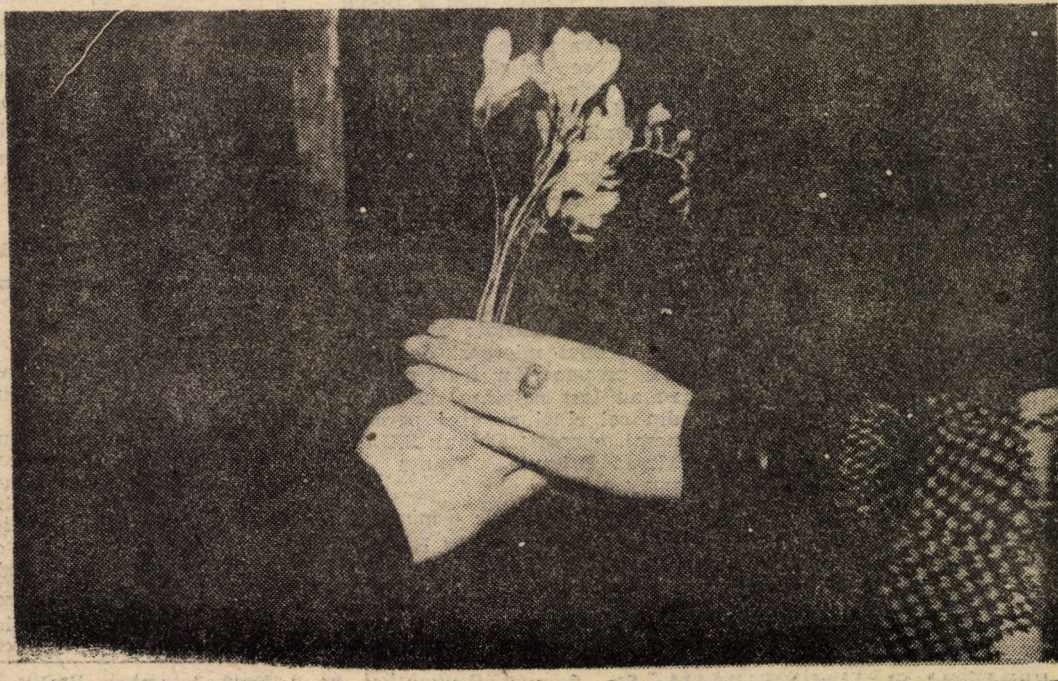
Deși în temeiul legii mi-am cîștigat un drept, nu pot beneficia încă de acesta — mai mult, riscînd chiar retragerea creditului acordat de Banca Comercială Mediaș, pentru desfășurarea activității de anticomerciat (iar cazul meu nu e din păcate singular!) — pentru că există un întreg la-

sibil totuși ea Prefectura să nu constituie una dintre verigi.

Cazul meu face de altfel și obiectul articolului „Anticariat privat” apărut în nr. 341 din 21 februarie a.c. al cotidianului „România Liberă”. N-ar strica deloc ca aceasta să ajungă la „urechile executivului Românesc”, pentru a se putea aprecia modul în care sînt respectate legile.

Ion GÎRNOD

Mîini întinse
Și o simplă floare.
Gesturi efemere,
Eterne mărtisqare.
Foto: Radu DUMITRU

ROMCEREAL R.A. SUCURSALA DE PRELUARE, STOCARE ȘI DISTRIBUȚIE SIBIU (I.C.A.P.P.A.)

cu sediul în Sibiu, str. Mitropoliei nr. 2,
ANGAJEAZĂ PRIN CONCURS

● CONTABIL ȘEF.

Înscrierile se fac la sediul Sucursalei pînă
la data de 10.03.1991.

Relații la telefon 1 70 58.

— 63 —

„SIBTOURS“

vă invită pentru o zi la
BELGRAD

— plecare, 8 martie 1991, ora 18. —

5 zile la

ISTANBUL

— 15—19.03.1991 —

Informații: str. Mitropoliei nr. 26, telefon
1 81 78.

— 64 —

În data de 01.03.1991, Ansamblul profesionist
„CINDRELUL“ ORGANIZEAZĂ cu ocazia mărți-
șorului un spectacol extraordinar. Ansamblul va
oferi premii surpriză.

Isi dau concursul invitații orchestrei „CINDRE-
LUL“: Lucretia Ciobanu, Viorica Flintașu, Achim
Nica, Nicolae Sabău, Ileana Ciuculete, Mariana
Lungu, Mircea Marcaș și actorul Mihai Mereuță.
Mai participă și Nineta Popa, Mariana Anghel
și Dumitru Giurca Notar și formația de dansuri
„JUNII SIBIULUI“.

Organizator al acestui spectacol este Dumitru
Giurca Notar, directorul orchestrei „CINDRELUL“.

— 61 —

COOPERATIA MEȘTESUGĂREASCĂ DIN JUDEȚUL SIBIU

ANUNȚĂ înființarea în baza Legii nr. 31 a unei
societăți comerciale de comerț exterior (import-
export) pe acțiuni; în acest sens așteptăm oferte
de:

- administrator (manager) cu experiență în
comerț exterior;
- asociați.

Informații suplimentare la telefon 1 29 50 sau
1 34 85.

— 62 —

IRAKUL ÎN FAȚA CAPI-
TULARIL. Kuwait City (27 fe-
bruarie 1991) — A 42-a zi a
războiului, a constituit prima
zi de eliberare definitivă a
Capitalei micului dar boga-
tului Kuwait. Cu armata de-
cimată, cu economia distrusă
se estimează că vor fi nece-
sari doi ani Irakului să-și re-
construiască centralele elec-
trice; cu un Bagdad fără a-
limentație cu apă și lipsit de
curent electric, Irakul a plă-
tit un preț scump pentru am-
bițiile expansioniste ale unui
dictator. Vor urma apoi des-
păgubirile de război, preț i-
nevitable pentru orice învins.
Supraviețuirea politică a lui
Saddam Hussein va însemna
o catastrofă economică. Nu-
mai un lider cu idei opuse
militarismului ar putea a-
trage bunăvoința Occidentului,
dispus în reconstrucția Ira-
kului. „Fortele aliate sînt pe
cale de a obține o victorie
categorică și totală“ a decla-
rat Cheney (ministrul apărării
al S.U.A.), „Embargoul va ră-
mîne în continuare asupra I-
rakului și după încheierea
războiului“ a adăugat Dou-
glas Hurd (ministrul de ex-
terne britanic). Miercuri la

New York, Abdoul Amir Al
Anbari (ambasadorul irakian
la O.N.U.) a afirmat că Ira-
kul ar fi dispus să respecte
toate rezoluțiile O.N.U., în-
tîm ce Radio Bagdad a vor-
bit de respectarea numai a
rezoluțiilor nr. 662 și 674 re-
feritoare la nelegalitatea ocu-
pării Kuweitului și plata des-
păgubirilor de război, în
schimbul încetării focului de
către aliați. Bush și-a men-
ținut punctul de vedere că
războiul să fie dus pînă la
capăt. Președintele francez
Mitterrand (aflat în Olanda)
și premierul britanic Major
au afirmat că nu se pune pro-
blema ca aliații să înainteze
pînă la Bagdad, deși ar putea
să o facă, dar încetarea focu-
lui nu va putea fi decît dacă
Irakul se obligă să respecte
toate cele 12 rezoluții ale
O.N.U. Din 4 000 de tancuri,
irakienii au mai rămas cu
cîteva sute, iar numărul pri-
zonierilor a ajuns la 60 000.
De la începutul campaniei
contra Irakului, 79 de ameri-
cani au plătit cu viața, prețul
victoriei, a precizat coman-
dantul operațiunii aliate, ge-
neralul Schwarzkopf. În Con-
siliul de Securitate al O.N.U.
au început miercuri dezbate-
rile propunerilor irakiene care
au fost respinse de patru
din cei cinci membri permanenți
(excepție China): S.U.A.,
Marea Britanie, Franța și
U.R.S.S.

În noaptea de miercuri
spre joi președintele Bush a
anunțat încetarea ostilităților
începînd cu data de joi, 28
februarie 1991

Mica publicitate

PIERDERI

● Pierdut legitimăție de
serviciu, eliberată de Intr.
„Flaro“ Sibiu, pe numele Li-
ță Ioan. O declar nulă.
(3020)

● Pierdut contract de închi-
riere pe numele Ticulescu A-
lexandru. Îl declar nul. (3019)

VÎNZARI

● Vînd chioșc, instalație e-
lectrică, mașină vată de za-
hăr și forme bomboane. Si-
biu, telefon 1 41 87, fam. Bo-
zan.
(3022)

INCHIRIERE

Închiriez unei firme par-
ticulare sau de stat, imobi-
liul situat în str. Revoluției
nr. 1 (fosta Armată Roșie).
Telefon 4 25 31, după ora
15.
(3021)

DIVERSE

Firma „HYPERION“ din
Ungaria vă oferă posibili-
tatea de a lucra în Africa
de Sud. Alte informații și
formulare se pot procura
postal în număr nelimitat.
Gratis. HYPERION, 1373,
Budapesta, PF. 602, UN-
GARIA.
(2985)

CONDOLEANȚE

Sîntem alături de dl.
prof. Liviu Brezai, în cli-
pele grele de durere pri-
cinite de moartea mamei
sale.

Colectivul cadrelor di-
dactice Liceul Pedago-
gic
(3018)

INFORMAȚII

CONCERT

Duminică, 3 martie 1991, o-
ra 12, în sala de festivități din
incinta sediilor F.D.G. și
U.D.M.R. (fosta Casă de Cul-
tură a Tineretului), va avea
loc un concert coral susținut
de corul de cameră „Alle-
gretto“. În program lucrări
din creația corală românească
tradițională, Gh. Cucu, Andrei
Mureșanu etc., și din reper-
torul muzicii universale,
Mozart, Palestrina etc. Diri-
jor: prof. Gheorghe Stoica.

8 MARTIE 1991

Comitetul de femei al P.N.L.
invită domnișoarele și doam-
nele membre și simpatizan-
te ale partidului nostru pentru
sărbătorirea zilei de „8 Mar-
tie 1991“.

Cele care doresc să parti-
cipe sînt rugate a lua legă-
tura pînă la data de 3 mar-
tie 1991 la sediul P.N.L., str.
Lomonosov nr. 2, telefon
2 41 74, între orele 11—14;
16—19. Vă așteptăm.

FLASH

● Gorbaciov a vizitat zone
afectate de explozia de la
centrala nucleară de la Cerno-
bil din Bielorusia. ● Au fost
deschise arhivele sovietice cu
numele celor 500 000 oameni
deportați în 1930 în regiunea
Munților Ural. Poporul va pu-
tea afla numele rudelor ce au
avut de suferit în acea peri-
oadă. ● „Fără N.A.T.O.“ nu
poate fi asigurată securitatea
Europei“ a afirmat la Bruxelles
Jiri Dienstbier (ministrul
de externe cehoslovac) sosit
să pregătească vizita din 23
martie 1991 a președintelui
Havel la Cartierul General
N.A.T.O. ● După 30 de ani
a sosit prima oară la Tirana,
un grup de diplomați sovie-
tici. Rupte în 1961, relațiile
albanezo-sovietice, în urma
conflictului ideologic, au fost
reluate în august 1990.

Rubrică de Emil PORIME

ERATĂ

Dintr-o regretabilă eroare,
în nr. 58 de marti, 27 febra-
rie, în articolul „Inchiziția în
Epoca de aur“, la componența
instanței de recurs s-a con-
semnat greșit numele doam-
nei judecător Florescu Rodica,
în loc de Sorescu Rodica.
Scuzele de rigoare au fost ce-
rute personal doamnei jude-
cător și acceptate fără rezer-
ve.
(C. Mica)

ANUNȚ IMPORTANT

Academia Internațională de
Științe (A.I.S.) din San Ma-
rino, prin InBIT Paderborn
din Germania, împreună cu
Universitatea din Sibiu, orga-
nizează un concurs pentru a-
cordarea a cea 40 de burse,
în vederea participării la
cursul intensiv, ce se va des-
fășura la Berlin în perioada
4—19 mai 1991, pe tema:
„Trecerea la economia de
piață“ (marketing, costuri și
prețuri, relații publice etc.).
Pot participa cadre cu pre-
gătire superioară în inginerie,
economie și drept economic-
administrativ, cu experien-
ță și preocupări în microeco-
nomie, buni cunoscători ai
limbii germane și, la un nivel
cel puțin elementar, al ILO
(Esperanto).

Cererile de înscriere, înso-
țite de o copie legalizată du-
pă diploma de studii și un
curriculum vitae în limba
germană sau ILO, și în limba
română, se vor depune per-
sonal de către candidați la
secretariatul Universității din
Sibiu, B-dul Victoriei 5—7, la
data de 23 martie 1991, orele
8—10, zi în care va avea loc
și testarea (eliminatoire) a
cunoștințelor privind limbile
menționate.

În vederea facilitării însu-
șirii cunoștințelor elementare
de „Limbă Internațională“
(ILO — Esperanto) pentru
candidații la bursele de studii
din luna mai 1991 la Berlin,
oferite de Academia Interna-
țională de Științe din San
Marino, împreună cu InBIT
Paderborn, Universitatea din
Sibiu organizează pentru spe-
cialiști din economie, cadre
didactice și studenți, cunos-
cători ai limbii germane, un
curs intensiv în perioada
8—17 martie 1991.

Înscrierile se primesc la
secretariatul Universității pînă
la data de 6 martie 1991.

Informații suplimentare la
tel. 924/1 79 89 sau 924/1 72 78.

UNIVERSITATEA DIN SIBIU

INVITAȚIE

Toți pensionarii C.F.R., sînt
invitați în data de 6 martie
1991, ora 14 la Clubul C.F.R.
din str. Banatului nr. 12, pen-
tru comunicări importante.

Primele hotărîri ale Constituantei

În ședința de miercuri, 27
februarie 1991, Adunarea Con-
stituantă a votat, în maniera
originală a parlamentului
nostru, primele două teze ale
Constituției, referitoare la
declarația statului român na-
țional, independent și indivi-
zibil, precum și forma de gu-
vernămînt: republică.

Deci, au hotărît. Vom fi
republică. Voința poporului,
exprimată prin referendum
național, nu mai contează.
Dixit!
REDAȚIA

PROGRAMUL TV

VINERI, 1 MARTIE 1991

10,00 Actualități. 10,10 Ho-
roscopul zilei. 10,20 Video-sa-
telit. 12,00 Ora de muzică.
13,00 Oameni de lingă noi.
13,30 Avangardă Tv. 13,40
Variatăți internaționale. 14,00
Actualități. 14,10 Trurli...
Trurli. 14,30 Casa și grădina.
15,00 Preuniversitaria. 15,30
Music-box. 16,00 Măria sa Na-
tura. 16,30 Muzica pentru toți.
17,00 Emisiunea în limba ger-
mană. 18,00 Invitatul săptămî-
nii. 18,30 Cîntecul inimii me-
le. 18,45 Vîrstele peliculei.
19,35 Desene animate. 20,00
Actualități. 20,40 Viața parla-
mentară. 21,05 Roman-foleton:
„Glasul inimii“. Ep. 3. 22,05
„Ți-am luat un mărțișor!“. Ca-
baret muzical-umoristic. În
pauză: Actualități. 1,05 Reco-
mandări din programul de
mîine.

SÎMBĂȚĂ, 2 MARTIE 1991

9,00 Micul dejun Tv. 10,00
Actualități. 10,10 Descoperirea
planetei. 10,30 Feriți-vă de
măgăruși! 11,30 Istoria religii-
lor. 12,00 Ora de muzică. 13,00
7 X 7. 13,30 Avangardă e-
misiunilor de la sfîrșit de săp-
tămîină. 13,40 Bijuterii corale.
14,00 Actualități. 14,10 Tele-
club. 15,50 Rugby: Franța —
Țara Galilor. Transmisiune
directă de la Paris. 17,30 Ma-
pamond. 18,00 Concurs inter-
național de dans (II). Trans-
misiune directă de la Sala
Polivalentă. 19,00 Melodii în-
drăgite. 19,15 Telescenclope-
dia. 20,00 Actualități. 20,45
Film serial: „Jake și grăsa-
nul“. Ep. 5. 21,40 Festivalul
cîntecului italian „San Remo“.
Transmisiune directă. În pau-
ză: Săptămîina sportivă.

DUMINICĂ, 3 MARTIE 1991

9,00 Micul dejun Tv. 10,00
Actualități. 10,10 Întrebă-mă!
11,05 Film serial pentru copii:
„Nonni și Manni“. Ultimul e-
pisd. 11,30 Lumină din lăuna.
12,30 Viața satului. 13,30
Fotbal. Prima etapă a returului
Campionatului național al
diviziei A. În pauză: Actua-
lități. 15,20 Video-magazin.
17,40 Pași prin Sofia. 18,00
Știință și imaginație. 18,30
Convorbiri de duminică. 19,05
Film serial: „Dallas“. Ep. 4.
20,00 Actualități. 20,40 Dumi-
nica sportivă. 21,00 Film se-
rial: „Caracatița“. Seria a do-
ua. Ep. 4. 22,00 Concurs inter-
național de dans (III). Gala
laureaților. Înregistrare de la
Sala Polivalentă. 23,00 Maeș-
trii teatrului românesc: Toma
Caragiu. 0,00 Actualități. 0,10
Recomandări din programul de
mîine.

STIFT

De ce vă legați mereu de
Ilieșcu și nu-l lăsați în pace,
aveți puțină răbdare, nu le
poate face pe toate odată dar
în viitorii 20 de ani tot va
reuși!!!

Știre de ultimă oră. Aflăm
că inspectorul școlar din Pia-
tra Neamț este de 10 ori mai
puțin corupt decît cel din Si-
biu. Ei, ce să-i faci. Pe-acolo
nu este atît de multă brînză
ca la noi!
(C.P.)

Mulțumire

„Grupul celor 5 de la 95“
aduce mulțumiri d-lui pre-
fect Nicolae Nan pentru în-
telegerea de care a dat do-
vadă, sprijinindu-i în încer-
carea de a materializa hotărî-
rile guvernului ce ar aduce
schimbări în bine comerțului
sibian.

N.R.: Ne bucurăm de solici-
tudinea de care dă dovadă,
în sfîrșit, Prefectura.